

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК до законопроекту згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

«Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання ефективного користування ділянками нафтогазоносних надр» (реєстр. № 3188 від 06.03.2020), внесений народним депутатом України Железняком Я. І.

2. Завдання законопроекту

Законопроектом пропонується запровадити новий податковий платіж – плату за користування ділянками нафтогазоносних надр, розмір якої визначатиметься залежно від розміру площі ділянки надр та строку, що пройшов з моменту отримання спеціального дозволу на користування надрами в межах відповідної ділянки надр після спливу трьох років до моменту початку сплати видобувачем рентної плати за користування надрами для видобування вуглеводнів.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація проекту акта не потребує додаткових видатків з Державного бюджету України та місцевих бюджетів.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Вартісна величина впливу законопроекту на показники бюджетів залежатиме від кількості ділянок нафтогазоносних надр, на яких після спливу трьох років з моменту отримання спеціального дозволу на користування надрами видобувачем не розпочато видобуток вуглеводнів, а також розміру площі таких ділянок надр. Проте оцінити вплив законопроекту на показники бюджетів неможливо через відсутність необхідних для розрахунку даних.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізація положень законопроекту не потребує додаткових фінансових витрат з бюджету.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Суб'єкт права законодавчої ініціативи відповідно до статті 27 Бюджетного кодексу України зобов'язаний додати до законопроекту фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки). Автором законопроекту таких розрахунків не надано.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Згідно із пояснювальною запискою до законопроекту запровадження плати за користування ділянками нафтогазоносних надр запропоновано з метою розв'язання проблеми обмеженості пропозиції доступних для продажу ділянок нафтогазоносних

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B040000099F72E001EEF8200](#)

Підписувач [Воробей Світлана Іванівна](#)

Дійсний з [30.03.2020 0:00:00](#) по [30.03.2022 0:00:00](#)

Міністерство фінансів України

11230-02-3/9826 від 02.04.2020

надр, а також низького рівня розробки існуючих ділянок, значної кількості спеціальних дозволів на користування нафтогазоносними надрами, які можна віднести до категорії «сплячих», тобто таких, що не використовуються ефективно. Передбачається, що запровадження плати за користування ділянками нафтогазоносних надр спонукатиме надрокористувачів відмовлятися від «сплячих» спеціальних дозволів на користування надрами та сприятиме активізації ринку нафтогазовидобутку.

Водночас чинним законодавством, що регулює порядок використання надр, вже забезпечено дієвий механізм контролю.

Основні правові, економічні та організаційні засади діяльності нафтогазової галузі України визначено Законом України «Про нафту і газ» (далі – Закон).

Статтею 7 Закону визначено, що державне регулювання діяльності в нафтогазовій галузі здійснюється шляхом встановлення загальних правил здійснення цієї діяльності суб'єктами підприємницької діяльності, надання ліцензій на здійснення окремих видів діяльності, спеціальних дозволів на користування нафтогазоносними надрами та формування тарифної політики та іншими засобами, що визначаються законами.

Відповідно до статті 11 Закону користування нафтогазоносними надрами, пошук і розвідка родовищ нафти і газу, їх експлуатація здійснюються лише за наявності спеціальних дозволів на користування нафтогазоносними надрами, що надаються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, на умовах, визначених чинним законодавством.

Статтею 17 Закону встановлено, що користувач нафтогазоносними надрами зобов'язаний приступити до проведення робіт на визначеній ділянці нафтогазоносних надр не пізніше ніж через 180 календарних днів з моменту початку строку дії спеціального дозволу на користування нафтогазоносними надрами.

Згідно із статтею 26 Закону порушення користувачем нафтогазоносних надр або уповноваженим ним виконавцем робіт умов спеціального дозволу на користування нафтогазоносними надрами або угоди про умови користування нафтогазоносними надрами є підставою для зупинення дії спеціального дозволу на користування нафтогазоносними надрами.

Підстави для анулювання спеціального дозволу на користування нафтогазоносними надрами встановлено статтею 27 Закону, у тому числі, у разі:

якщо користувач нафтогазоносних надр без поважних причин протягом 180 календарних днів з моменту початку строку дії спеціального дозволу на користування нафтогазоносними надрами не приступив до користування нафтогазоносними надрами;

зупинення дії спеціального дозволу на користування нафтогазоносними надрами і невжиття користувачем нафтогазоносних надр заходів для усунення причин цього зупинення;

використання нафтогазоносних надр не за призначенням.

Анулювання спеціального дозволу на користування нафтогазоносними надрами тягне за собою розірвання угоди з надрокористувачем про умови користування нафтогазоносними надрами.

Відповідно до статті 29 Закону державний контроль за дотриманням правил і нормативів користування нафтогазоносними надрами, умов спеціальних дозволів на користування нафтогазоносними надрами та угод про умови користування нафтогазоносними надрами здійснюють центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, органи місцевого самоврядування в межах своєї компетенції. У разі виявлення порушень відповідні органи можуть тимчасово зупинити провадження робіт, передбачених спеціальним дозволом на користування нафтогазоносними надрами, до усунення цих порушень (зупинити дію спеціального дозволу на користування нафтогазоносними надрами), а також внести на розгляд центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері промислової безпеки та державного гірничого нагляду, питання про позбавлення надрокористувача спеціального дозволу на користування нафтогазоносними надрами.

Крім того, пунктом 6 частини першої статті 26 Кодексу України про надра визначено, що право користування надрами припиняється у разі, якщо користувач без поважних причин протягом двох років, а для нафтогазоперспективних площ та родовищ нафти та газу – 180 календарних днів не приступив до користування надрами. Частиною другою зазначеної статті встановлено, що право користування надрами припиняється органом, який надав надра у користування, а у випадках, передбачених пунктами 4, 5, 6 цієї статті, у разі незгоди користувачів, – у судовому порядку.

Отже, чинним законодавством вже встановлено державний контроль за дотриманням правил і нормативів користування нафтогазоносними надрами, метою якого є забезпечення максимально ефективного і раціонального використання надр, а також визначено механізм здійснення такого контролю, який полягає у застосуванні адміністративно-господарських санкцій шляхом припинення або анулювання спеціального дозволу на користування надрами, що дозволяє вирішити проблему низького рівня розробки існуючих ділянок нафтогазоносних надр без залучення податкових органів.

Таким чином, проєкт Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання ефективного користування ділянками нафтогазоносних надр» не підтримується, як такий, положення якого вже унормовано чинним законодавством.

Заступник Міністра фінансів України

Світлана ВОРОБЕЙ